

Prof. Dr. NURAY EKŞİ

İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Devletler Özel Hukuku Anabilim Dalı Başkanı

MİLLETLERARASI ÖZEL HUKUKA İLİŞKİN TEMEL MEVZUAT

- ◊ Kanunlar İhtilâfi
- ◊ Ülkelerarası Evlat Edinme
- ◊ Uluslararası Çocuk Kaçırma
- ◊ Yabancı Ülkelerde Düzenlenen Resmi Belgeler
- ◊ Milletlerarası Tebligat
- ◊ Milletlerarası İstinabe
- ◊ Yabancılık Unsuru Taşıyan Davalarda Teminat
- ◊ Yabancı Mahkeme ve Hakem Kararlarının Tanınması Tenfizi
- ◊ Milletlerarası Ticari Tahkim
- ◊ Vatandaşlık Hukuku
- ◊ Yabancılar Hukuku

- ◊ Antlaşma metinleri
- ◊ Antlaşmalara taraf devletlerin listesi
- ◊ Kanunlar
- ◊ Yönetmelikler
- ◊ Tebliğler
- ◊ Bakanlar Kurulu Kararları
- ◊ Adalet Bakanlığı Genelgeleri
- ◊ Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Genelgeleri
- ◊ EGM Hudut İltica Yabancılar Şubesi Genelgeleri

İÇİNDEKİLER

DÖRDÜNCÜ BASIYA ÖNSÖZ.....	v
ÜÇÜNCÜ BASIYA ÖNSÖZ.....	vi
İKİNCİ BASIYA ÖNSÖZ	vii
BİRİNCİ BASIYA ÖNSÖZ.....	viii
İÇİNDEKİLER.....	ix

Birinci Bölüm **MİLLETLERARASI ÖZEL HUKUK VE USUL** **HUKUKU HAKKINDA KANUN**

Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun	3
---	---

İkinci Bölüm **VASIYETNAMENİN ŞEKLİNE** **UYGULANACAK HUKUK**

I. Vasiyet Tasarruflarının Biçimine İlişkin Kanun Uyuşmazlıkları Konusunda Sözleşme.....	21
II. Vasiyet Tasarruflarının Biçimine İlişkin Kanun Uyuşmazlıkları Konusunda Sözleşmeye Taraf Devletler.....	26

Üçüncü Bölüm **YABANCI HUKUK HAKKINDA BİLGİ** **EDİNİLMESİ**

I. Yabancı Hukuk Hakkında Bilgi Edinilmesine Dair Avrupa Sözleşmesi.....	31
II. Yabancı Hukuk Hakkında Bilgi Edinilmesine İlişkin Avrupa Sözleşmesine Taraf Devletler.....	36
III. Yabancı Hukuk Hakkında Bilgi Edinilmesine Dair Avrupa Sözleşmesine Ek Protokol.....	38
IV. Yabancı Hukuk Hakkında Bilgi Edinilmesine İlişkin Avrupa Sözleşmesine Ek Protokole Taraf Devletler.....	43
V. Yabancı Hukuk Hakkında Bilgi Edinilmesine Dair Avrupa Sözleşmesinin Uygulanması Hakkında Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğünün Genelgesi (Genelge No: 67/1).....	45

Dördüncü Bölüm

ÜLKELERARASI EVLAT EDİNME

I.	Çocukların Korunması ve Ülkelerarası Evlat Edinme Konusunda İşbirliğine Dair Sözleşme.....	53
II.	Çocukların Korunması ve Ülkelerarası Evlat Edinme Konusunda İşbirliğine Dair Sözleşmeye Taraf Devletler	65

Beşinci Bölüm

ULUSLARARASI ÇOCUK KAÇIRMA

I.	Uluslararası Çocuk Kaçırmanın Hukuki Veçhelerine Dair Sözleşme	71
II.	Uluslararası Çocuk Kaçırmanın Hukuki Veçhelerine Dair Sözleşmeye Taraf Devletler.....	82
III.	Uluslararası Çocuk Kaçırmanın Hukuki Yön ve Kapsamına Dair Kanun.....	85
IV.	Uluslararası Çocuk Kaçırmanın Hukuki Veçhelerine Dair Lahey Sözleşmesinin Uygulanmasına İlişkin Adalet Bakanlığı Genelgesi (Genelge No: 65/1)	92

Altıncı Bölüm

YABANCI ÜLKELERDE DÜZENLENEN RESMİ BELGELER

I.	Yabancı Resmi Belgelerin Tasdiki Mecburiyetinin Kaldırılması Sözleşmesi ...	105
II.	Yabancı Resmi Belgelerin Tasdik Mecburiyetinin Kaldırılması Sözleşmesine Taraf Olan Devletler	110
III.	Diplomasi ve Konsolosluk Memurlarınca Düzenlenen Belgelerde Onay İşleminin Kaldırılmasına Dair Avrupa Sözleşmesi.....	113
IV.	Diplomasi ve Konsolosluk Memurlarınca Düzenlenen Belgelerde Onay İşleminin Kaldırılmasına Dair Avrupa Sözleşmesine Taraf Devletler	116
V.	Yabancı Resmi Belgelerin Tasdiki Mecburiyetinin Kaldırılması Sözleşmesi Hakkında Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü Genelgesi (Genelge No: 68/1)	117

Yedinci Bölüm

MİLLETLERARASI TEBLİGAT

I.	Tebliğat Kanunu.....	123
II.	Tebliğat Tüzüğü.....	125
III.	Hukukî veya Ticarî Konularda Adli ve Gayri Adli Belgelerin Yabancı Memleketlerde Tebliğine Dair Sözleşme	129
IV.	Hukukî ve Ticarî Konularda Adli ve Gayriadli Belgelerin Yabancı Ülkelere Tebliğine Dair Sözleşmeye Taraf Devletler	141

- V. Yurt Dışı Tebligat ve İstinabe Taleplerinde Uyulması Gereken Usul ve Esaslara İlişkin Adalet Bakanlığı Tebliği.....143

Sekizinci Bölüm

MİLLETLERARASI İSTİNABE

- I. Hukuki veya Ticari Konularda Yabancı Memleketlerde Delil Sağlanması Hakkında Sözleşme.....149
- II. Hukuki ve Ticari Konularda Yabancı Ülkelerde Delil Sağlanması Hakkında Sözleşmeye Taraf Devletler.....160

Dokuzuncu Bölüm

MİLLETLERARASI TEBLİGAT

MİLLETLERARASI İSTİNABE

YABANCILIK UNSURU TAŞIYAN

DAVALARDA TEMİNAT YABANCI

MAHKEME VE HAKEM KARARLARININ

TANINMASI TENFİZİNE İLİŞKİN ORTAK

HÜKÜMLER İÇEREN ANTLAŞMALAR

- I. Adli Yardım Taleplerinin İletilmesine İlişkin Avrupa Sözleşmesi165
- II. Adli Yardım Taleplerinin İletilmesine İlişkin Avrupa Sözleşmesine Taraf Devletler169
- III. Adli Yardım Taleplerinin İletilmesine İlişkin Avrupa Sözleşmesine Ek Protokol170
- IV. Adli Yardım Taleplerinin İletilmesine İlişkin Avrupa Sözleşmesine Ek Protokole Taraf Devletler175
- V. Adli Yardım Taleplerinin İletilmesine İlişkin Avrupa Sözleşmesinin Uygulanması Hakkında Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü Genelgesi (Genelge No: 66/1)176
- VI. Hukuk Usulüne Dair Sözleşme182
- VII. Hukuk Usulüne Dair Sözleşmeye Taraf Devletler.....191
- VIII. Hukuki Ticari ve Cezai Konularda İki Taraflı Adli Yardımlaşma Antlaşmalarının Listesi193
- IX. Hukuki Konularda Uluslararası Adli Yardımlaşma Taleplerine Uygulanacak Esaslar Hakkında Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü Genelgesi (Genelge No: 63/1)200

Onuncu Bölüm

NAFAKA ALACAKLARININ YABANCI

ÜLKELERDE TAHSİLİ

- I. Nafaka Alacaklarının Yabancı Memleketlerde Tahsili ile İlgili Sözleşme225

- II. Nafaka Alacaklarının Yabancı Memleketlerde Tahsili ile İlgili Sözleşmeye Taraf Devletler.....232
- III. Nafaka Alacaklarının Yabancı Memleketlerde Tahsili ile İlgili Sözleşmeye İlişkin Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü Genelgesi (Genelge No: 64/1)234

Onbirinci Bölüm

MİLLETLERARASI TİCARİ TAHKİM

- I. Milletlerarası Tahkim Kanunu251
- II. Milletlerarası Ticari Hakemlik Konusundaki 21 Nisan 1961 Tarihinde Cenevre’de Yapılan Avrupa Sözleşmesi267
- III. Milletlerarası Ticari Hakemlik Konusundaki 21 Nisan 1961 Tarihinde Cenevre’de Yapılan Avrupa Sözleşmesine Taraf Devletlerin Listesi.....275
- IV. Yabancı Hakem Kararlarının Tanınması ve İcrası Hakkında 10 Haziran 1958 Tarihinde New-York’ta Yapılan Konvansiyon.....276
- V. New York Konvansiyonuna Taraf Devletler281

Onikinci Bölüm

VATANDAŞLIK HUKUKU

§ TÜRK VATANDAŞLIĞININ KAZANILMASI, KAYBI VE İSPATI

- I. Türk Vatandaşlığı Kanunu.....287
- II. Türk Vatandaşı ile Evlenme Nedeniyle Türk Vatandaşlığının Kazanılmasına ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Vatandaşlarının Türk Vatandaşlığını Kazanmalarına İlişkin Yönetmelik.....298

§ ÇİFTE VATANDAŞLIĞA SAHİP KİŞİLERİN ASKERLİK YÜKÜMLÜLÜĞÜ

- I. Birden Fazla Tabiiyetli Türk Vatandaşlarının Yabancı Ülkede Yaptıkları Askerliğin Türkiye’de Geçerli Sayılması Hususunda Askerlik Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun301
- II. Bakanlar Kurulu Kararı: Birden Fazla Tabiiyetli Türk Vatandaşlarının Askerlik Yükümlülüklerini Yerine Getirmiş Sayılmalarına Dair Esaslar.....302
- III. Birden Fazla Tabiiyetli Türk Vatandaşlarının Geçerli Olarak Askerlik Yapabilecekleri Ülkelerin Listesi.....306
- IV. Türkiye Cumhuriyeti ile Tunus Cumhuriyeti Arasında Çifte Vatandaşlık Durumunda Vatan Hizmeti Yükümlülüğüne İlişkin Anlaşma.....308

Onüçüncü Bölüm YABANCILAR HUKUKU

§ YABANCILARIN TÜRKİYE'YE GİRİŞ, İKAMET VE SEYAHATI

I.	5682 Sayılı Pasaport Kanunu	315
II.	5683 Sayılı Yabancıların Türkiye'de İkamet ve Seyahatleri Hakkında Kanun.....	330
III.	Yabancıların Ölüm Olaylarının Bildirilmesine İlişkin Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dışişlikler Genel Müdürlüğü Genelgesi (Genelge No: 71).....	337
IV.	Emniyet Genel Müdürlüğü Yabancılar Hudut İltica Şubesi Tarafından Hazırlanan Vize Rejimi Listesi	343
V.	Türkiye'de Oturan Yabancıların Nüfus Kayıtlarının Tutulması Hakkında Yönetmelik	350

§ GÖÇMENLER, MÜLTECİLER VE SİĞINMACILAR

I.	5543 Sayılı İskân Kanunu.....	358
II.	Bayındırlık ve İskan Bakanlığından:İskân Kanunu Uygulama Yönetmeliği	377
III.	Mültecilerin Hukuki Durumuna Dair 1951 Cenevre Konvansiyonu	392
IV.	Mültecilerin Hukuki Durumuna Dair Konvansiyona Taraf Olan Devletlerin Listesi.....	407
V.	Mültecilerin Hukuki Durumuna Dair 1967 Protokolü	412
VI.	Mültecilerin Hukuki durumuna Dair Protokole Taraf Olan Devletlerin Listesi.....	416
VII.	Türkiye'ye İltica Eden veya Başka Bir Ülkeye İltica Etmek Üzere Türkiye'den İkamet İzni Talep Eden Münferit Yabancılar ile Topluca Sığınma Amacıyla Sınırlarımıza Gelen Yabancılar ve Olabilecek Nüfus Hareketlerine Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik	420
VIII.	Mülteci Misafirhaneleri Yönetmeliği	430

§ YABANCILARIN TÜRKİYE'DE TAŞINMAZ MAL İKTİSABI

I.	Tapu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair 5444 Sayılı Kanun	441
II.	Tapu Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair 5782 Sayılı Kanun	444
III.	Hudutları Dahilinde Tebaamızın Emlakine Vaziyet Eden Devletlerin Türkiye'deki Tebaaları Emlakine Karşı Mukabele Bilmisil Tedabiri İttihazı Hakkında 1062 Sayılı Kanun	447
IV.	Bayındırlık ve İskan Bakanlığından: Yabancı Sermayeli Şirketlerin Taşınmaz Edinimine İlişkin Yönetmelik	448
V.	Yabancıların Türkiye'de Taşınmaz İktisabına İlişkin Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Yabancı İşler Dairesi Başkanlığının Genelgesi (Genelge: 1662, 2008/12).....	455
VI.	Karşılıklılık Prensibine İlişkin Olarak Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Yabancı İşler Dairesi Başkanlığı Tarafından Hazırlanan Listeler	465

1. Taşınmaz Mal Edinimi Konusunda Türkiye ile Arasında Karşılıklı Bulunan Ülkelerin Listesi.....	465
2. Taşınmaz Mal Edinimi Konusunda Türkiye ile Arasında Karşılıklı Bulunmayan Ülkelerin Listesi.....	467
3. Ülkemizde Sadece Bina Mülkiyeti Edinebilen Ülkelerin Listesi.....	468
4. İçişleri ve Dışişleri Bakanlıklarının İzniyle Ülkemizde Taşınmaz Mal Edinebilen Ülkelerin Listesi	469
VII. Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Yabancı İşler Dairesi Başkanlığının Yabancı Sermayeli Şirketlerin Taşınmaz ve Sınırlı Ayni Hak Edinimine İlişkin Genelgesi (Genelge No: 1668-2008/18 ve Genelge No: Genelge: 1671-2008/21)	470
VIII. Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Yabancı İşler Dairesi Başkanlığının İskan Kanunu ve Yönetmeliğine Göre Göçmenlerin Türkiye’de Taşınmaz Mal Edinimine İlişkin Genelgesi (Genelge No: 1653-2008/3).....	474
IX. Yabancı Uyruklu Gerçek ve Tüzel Kişiler ile Dışarıda Yerleşik Türk Vatandaşlarının Taşınmaz Mal Edinmesi Halinde Doldurmaları Gerekli Bilgi Formu	477
X. Türkiye Genelinde Yabancıların Taşınmaz Mal Edindikleri İllere/ Taşınmaz Mal Miktarlarına/Yabancıların Vatandaşlıklarına Göre Taşınmaz Mal Oranlarının Dağılımına İlişkin Grafikler	479

§ TÜRKİYE’DE YABANCI SERMAYE YATIRIMLARI

I. 4875 Sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu	485
II. Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu Uygulama Yönetmeliği.....	489

§ YABANCILARIN ÇALIŞMA HAKLARI

I. Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında 4817 Sayılı Kanun	493
II. Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanunun Uygulama Yönetmeliği.....	502
III. Türk Soylu Yabancıların Türkiye’de Meslek ve Sanatlarını Serbestçe Yapabilmelerine, Kamu, Özel Kuruluş veya İşyerlerinde Çalıştırılabilmelerine İlişkin 2527 Sayılı Kanun.....	521
IV. Türk Soylu Yabancıların Türkiye’de Meslek ve Sanatlarını Serbestçe Yapabilmelerine, Kamu veya Özel Kurum, Kuruluş veya İşyerlerinde Çalıştırılabilmelerine Dair Kanunun Uygulanması Hakkındaki Yönetmelik	523
V. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığından: Doğrudan Yabancı Yatırımlarda Yabancı Uyruklu Personel İstihdamı Hakkında Yönetmelik	529